

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO
MOKOMOJO DALYKO PEDAGOGIKOS
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: Dr. Simonas Šabanovas

Grupės nariai: Dr. Sandra Balevičienė
Eglė Bukienė
Daina Urbanavičienė
Tatjana Kriliuvienė
Ignas Gaižiūnas

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Mokomojo dalyko pedagogika
Studijų kryptių grupė	Ugdymo mokslai
Studijų kryptis	Pedagogika
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji studijų pakopa
Studijų forma ir trukmė (metais)	Nuolatinė, 4 metai
Studijų programos apimtis (kreditais)	240
Suteikiamas kvalifikacinis laipsnis ir (ar) kvalifikacija	Ugdymo mokslų bakalauras, pedagogas

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	5
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	5
2.2. Programos sandara.....	9
2.3. Personalias	13
2.4. Materialieji ištekliai.....	17
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	19
2.6. Programos vadyba	23
III. REKOMENDACIJOS	26

I. IŽANGA

Ketinama vykdyti universitetinių studijų pirmosios pakopos programa *Mokomojo dalyko pedagogika* (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Vytauto Didžiojo universitetas (toliau – VDU), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos ir jos vykdymo kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti. Vertinant Programą buvo remiamasi VDU pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu ir 2018 m. gegužės 16 d. vykusio ekspertų vizito į VDU rezultatais.

Programos aprašas su priedais ekspertų grupės nariams buvo pateiktas 2018 m. gegužės 2 d. Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo ketinamos vykdyti studijų programos aprašo ir jos priedų nagrinėjimo. Vertinant Programą vadovautasi universitetines studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais, ypač ŠMM ministro įsakymu Nr. V-1168 - *Bendrujų studijų vykdymo reikalavimų aprašu* (2016 m.), ŠMM ministro įsakymu Nr. V-1264 - *Švietimo ir ugdymo studijų krypčių grupės aprašu* (2015 m.), ŠMM ministro įsakymu Nr. V-1742 – *Pedagogų rengimo reglamentu* (2012 m.), SKVC direktoriaus 2011 m. įsakymo 2016 m. redakcija Nr. 1-01-157, patvirtinta *Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika* (toliau – Metodika), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

2018 m. gegužės 16 d. vyko ekspertų grupės vizitas į Socialinių mokslų fakultetą, kur ekspertai susitiko su Socialinių mokslų fakulteto administracija, Programos aprašo grupės rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais dalininkais, susipažino su fakulteto materialine baze (auditorijomis, biblioteka). Vizito pabaigoje administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais. Taip pat ekspertams papildomam susipažinimui buvo pateikti šie VDU dokumentai: *Studentų studijavimo pasiekimų stebėsenos ir pagalbos teikimo aprašas, Mokestinių lengvatų teikimo ir kompensacijų skyrimo tvarkos aprašas, Stipendijų skyrimo aprašas*.

2018 m. gegužės mėn. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuris buvo išsiųstas Programos rengėjams susipažinti ir pateikti savo pastabas dėl faktinių klaidų, taip pat VDU buvo pateiktos rekomendacijos Programos pataisymui per 10 darbo dienų. Kadangi Programos rengėjai pastabų dėl faktinių klaidų nepateikė bei atsakė į pateiktas rekomendacijas, ekspertų grupė Programos vertinimo išvadas laiko galutinėmis.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Sveikintina, kad parengtas tarptautine praktika grindžiamas originalus, Lietuvos švietimo sistemos ir darbo rinkos poreikius labiau atitinkantis, pedagogų rengimo modelis. Juo sudaroma galimybė pasirinkti dviejų mokomųjų dalykų studijas pasirinktoje kryptyje, gilinti vienos pasirinktos krypties studijas arba rinktis vieno mokomojo dalyko studijas kartu su gretutinėmis studijomis. Siūlomas pedagogų rengimo modelis yra grindžiamas tarpdisciplininėmis studijomis, kurios „sudarys prielaidas pedagogams mokykloje dirbti ne tik dalykiniu, bet ir teminiu, kontekstiniu principu, atliepiant tarptautinio K12 curriculum“. Pabaigę šią studijų programą mokytojai „bus pajėgūs dirbti integraliu principu, integruodami į savo mokomąjį/-uosius dalyką/-us įvairias komponentes iš kitų mokomųjų dalykų“. Minėto pedagogų rengimo modelio įgyvendinimas sudarytų palankesnes sąlygas mokykloje plėtoti visybiškam (holistiniam) požiūriui į pasaulio objektų, reiškinių pažinimą, ugdyti sisteminiam, kūrybiškam mąstymui.

Programos poreikis yra grindžiamas valstybės, visuomenės ir darbo rinkos poreikiais, Lietuvos ir Europos švietimo politikos kaitos tendencijomis. Kokybiškas naujo pedagogų rengimo modelio sukūrimas – grindžiamas poreikiu įgyvendinti valstybei svarbių politinių dokumentų, tokių kaip *Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo koncepcijos* (2012); *Geros mokyklos koncepcijos* (2015); *Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo programos* nuostatas. Vis dėlto, keistai atrodo, kai šis poreikis grindžiamas ir jau nebegaliojančios *Valstybinės švietimo strategijos 2003-2012 metų* nuostatomis (šiuo metu galioja 2013 m. patvirtinta *Valstybinė švietimo 2013 – 2022 metų strategija*).

Naujai siūlomos pedagogų rengimo programos „*Mokomojo dalyko pedagogika*“ (toliau – Programa) aktualumas – grindžiamas ir pedagogų darbo krūvio mažėjimo (dėl mažėjančio mokinių skaičiaus) ir jų senėjimo problema. Studijų Programos teikiamos galimybės įgyti gretutinį išsilavinimą galėtų padėti būsimiems pedagogams dirbti kūrybiškiau, geriau prisitaikyti prie sparčiai kintančių darbo rinkos poreikių. Be to, ateityje tai galėtų išspręsti tam tikrų mokomųjų dalykų mokytojų (taip pat ir STEAM specialistų) trūkumo šalyje problemas. Šios nuostatos yra aiškiai pagrįstos nacionalinių ir tarptautinių žmogiškųjų išteklių stebėsenos duomenimis ir susietos su studentų karjeros galimybėmis. Vis dėlto, Programoje nurodomi studijuojamų dalykų pasirinkimų apribojimai (pvz.: kalbų, socialinių mokslų kryptyje) ne visiškai atitinka universiteto 2012-2020 m. strategijoje keliamus strateginius tikslus, iš kurių vienas yra „*plėtoti studijų pasirinkimo ir individualizavimo laisvę, skatinant talentų raidą, užtikrinant universitetinį (tarpfakultetinį) ir tarpuniversitetinį dalykų pasirinkimą, suteikiant papildomų kvalifikacijų įgijimo galimybes*“.

Pateiktos vertinti programos „*Mokomojo dalyko pedagogika*“ tikslas yra ambicingas: „*parengti aukštos kvalifikacijos mokomojo dalyko pedagogus*“, tačiau reikalavimas, kad jie įgytų tik fundamentines pasirinktos ugdymo krypties (gamtamokslinio ugdymo, socialinio ugdymo, meninio ar kalbų ugdymo) mokslo žinias yra nepakankamas. Iš dalykų aprašuose pateiktų dalykų tikslų ir rezultatų matyti, kad studentams bus suteikiamos tik fundamentalios (bazinės) žinios, nes juose menkai atsispindi siekis supažindinti studentus su naujausiais studijuojamų sričių pasiekimais.

Programos tikslas ir rezultatai – apibrėžti aiškiai ir dera su aukštosios mokyklos misija, veiklos principais ir strategija. Vis dėlto, minėtos Programos dalykų aprašuose neretai pateikiami dalyko rezultatai ir studijų vertinimo kriterijai yra neaiškūs. Pavyzdžiui, gamtos, fizinių ir technologijų mokslų pedagogikos *Žmogaus ir gyvūnų morfofiziologijos* dalyko apraše pateikiamas dalyko rezultatas „*Igyti atitinkamų praktinių įgūdžių ir žinių laboratorinių darbų metu*“, o studijų pasiekimų vertinimo kriterijus – „*Igyti atitinkami praktiniai įgūdžiai ir žinios laboratorinių darbų metu*“. Tačiau, kokius konkrečiai praktinius įgūdžius ir žinias studentas turėtų įgyti, lieka neaišku. Dalykų aprašuose pasitaiko ne tik neaiškių, bet tuo pačiu ir sunkiai pamatuojamų dalykų rezultatų. Pavyzdžiui, STEAM tyrimo metodologijos dalyko apraše pateikiamas dalyko rezultatas „*Sugebėti pritaikyti plano (projekto) turinį kasdieniniame gyvenime prasmingai ir teisinga kryptimi*“.

Dalykų rezultatai ir studijų pasiekimų kriterijai Programoje neretai formuluojami kaip studijų uždaviniai, pavyzdžiui, „*Paaiškinti termodinamikos dėsnius*“ (Termodinamikos dalyko aprašas), „*Apibrėžti esmines mikrobiologijos sąvokas*“ (Mikrobiologijos ir imunologijos pagrindų dalyko aprašas), „*Charakterizuoti audinių tipus, jų sandarą, atliekamas funkcijas*“ (Žmogaus ir gyvūnų morfofiziologijos dalyko aprašas) ir kt. Skiriasi ir studijų pasiekimų kriterijų aprašymo detalumas. Vienur jie yra formuluojami labai abstrakčiai, praktiškai atkartojant dalyko rezultatą, kitur – išskleidžiant rezultatą į keletą kriterijų, dar kitur – nurodant ne tik kriterijus, bet ir juos diferencijuojant pagal įvertinimus balais (tiesa, tokių Programos dalių buvo tik kelios). Kai kurių Programos dalių rengėjai tiesiog nukopijavo dalykų studijų rezultatus į studijų pasiekimų kriterijų skiltį. Pavyzdžiui, *Bendrosios ekologijos* dalyko apraše yra studijų rezultatas „*Charakterizuoti ekosferos evoliucijos ir gyvybės raidos etapus, Homo sapiens raidą dėl gyvenamosios aplinkos sąlygų kaitos*“, jis yra identiškas atitinkamam studijų pasiekimų kriterijui. Žmogaus ir gyvūnų morfofiziologijos dalyko apraše ta pati praktika pastebima pateikiant dalyko rezultatų ir juos atitinkančių studijų pasiekimų vertinimo kriterijų formuluotes: „*Paaiškinti nervų sistemos, jutimo organų, endokrininės sistemos funkcionavimo pagrindinius aspektus, įtaką organizmo funkcionavimui*“, „*Charakterizuoti atramos ir judėjimo organus*“.

Ne visų dalykų aprašuose yra užtikrinama pavadinimo, numatomų studijų rezultatų, programos turinio ir studijų pasiekimų kriterijų dermė. Pavyzdžiui, visuose dalykų aprašuose randami identiški (nukopijuoti) studijų Programos rezultatai, kurie, deja, ne visai dera su dalykų rezultatais ir juos atitinkančiais kriterijais. Pavyzdžiui, vieno iš dalykų apraše pateikiamas studijų programos rezultatas – „*Gebės, remdamasis pasirinktos ugdymo krypties (gamtos, fizinių mokslų, technologijų, kalbų, socialinio, meninio ugdymo) teorinėmis ir didaktikos žiniomis, kurti įvairaus švietimo lygmens ugdymo(si) turinį*“, o dalyko rezultatas – „*Įgis žinias apie: a) apie gemalinių augalų morfologiją, anatomiją, sistematiką, kilmę, vaidmenį gamtoje bei reikšmę žmogui; b) apie svarbiausius Lietuvos augalus; c) naujausiais metodais paremtas gemalinių augalų klasifikacijas; d) skiriamuosius augalų karalystės ir žemesnių rangų taksonų požymius; d) gemalinių augalų biologijos reikšmę, tyrimo metodus; stuomeninių augalų istorinį ir individualų vystymąsi*“.

STEAM tyrimo metodologijos dalyko studijų tikslas – „*supažindinti ir išanalizuoti tyrimų ir eksperimentinės veiklos metodologiją, kuria remiantis įsisavinami etapai nuo problemos idėjos iki jos realizavimo: planuojami STEAM tyrimai, analizuojami duomenys ir pristatomi rezultatai; pasirošti baigiamųjų darbų rengimui ir gynimui, publikacijų rengimui*“. Tuo tarpu vienas iš dalyko rezultatų yra „*Gebėti dirbti grupėse tarpdisciplininėje aplinkoje ir įgyvendinti įpareigojimus/ įsipareigojimus*“, o dalyko aprašuose atsiranda tokios temos, kaip „*Patentavimas*“, „*Intelektinės nuosavybės vaidmuo mokslo komercializavimo procese*“, „*Išradimų teisinė apsauga Lietuvoje ir užsienyje*“, „*Patentabilumo kriterijai*“, „*Paraiškos padavimo procedūra, mokesčiai*“.

Bendrosios chemijos dalyko apraše keliamas tikslas „*Supažindinti su chemijos teoriniais pagrindais ir įgyti pirminius darbo laboratorijoje gebėjimus*“. Tačiau nei Programos turinyje, nei dalyko rezultatuose ar studijų pasiekimų vertinimo kriterijuose neatsispindi reikalavimas įgyti pirminius darbo laboratorijoje gebėjimus. Šio dalyko apraše formuluojamas rezultatas „*Apibūdinti biokoordinacinius junginius, jų svarbą gyvajam organizmui*“. Tuo tarpu pasiekimų kriterijus yra formuluojamas kaip mokėjimas „*apibūdinti biokoordinacinių junginių sandarą ir savybes*“, o kriterijus/-ai, susiję su „*biokordinacinių junginių svarbos gyvajam organizmui supratimu*“, kažkodėl nėra pateikiamas/-i. Evoliucijos dalyko apraše vienas iš rezultatų įvardinamas kaip gebėjimas „*Apibūdinti pagrindinius evoliucijos įrodymų šaltinius ir jų tyrimo metodikas*“, tuo tarpu kvalifikacinis reikalavimas yra žymiai mažesnis: „*Studentas moka išvardinti evoliucijos įrodymų šaltinius ir jų tyrimo metodikas*“.

Bendrosios ekologijos dalyko apraše keliamas tikslas – „*Įgyti žinių apie pagrindines ekologijos mokslo sąvokas, dėsningumus, principus*“, tačiau apraše net neminimos kertinės ekologijos mokslo sąvokos, tokios kaip „*ekosistema*“, „*biomas*“, nenagrinėjami *deguonies* ir *sieros* ciklai. Taip pat, nėra įtrauktos šiuolaikinei visuomenei ypatingai svarbios aplinkosaugos, darnaus

vystymosi temos. Universiteto pateiktame rašte, po 10 dienų duotų Programos korekcijoms, teigiama, kad „svarbu ne koncentruoti dėmesį į atskiras darnaus vystymosi dedamąsias (pvz., aplinkos apsauga)“ dėstant STEAM dalykus, bet „taikyti įvairių dalykų žinias tikrovės kontekstui atpažinti, tyrinėjant ir (arba) sprendžiant visuomenei reikšmingas problemas“. Ekspertai teigiamai vertina, kad Programoje yra numatytas visuomenei svarbių problemų sprendimas integruojant įvairių dalykų žinias. Vis dėlto kompetencijos, įgytos studijų procese, studijuojant įvairius darnaus vystymosi klausimus, turėtų aiškiai atsispindėti dalykų aprašuose pateiktuose rezultatuose ir studijų pasiekimų vertinimo kriterijuose. Po atliktų korekcijų iš dalies buvo atsižvelgta į pastabas. Tačiau į bendrosios ekologijos programą liko neįtraukta „biomo“ sąvoka, neįtraukti kvalifikaciniai reikalavimai, susiję su darniu vystymusi, aplinkosauga, nors pačios temos ir buvo įtrauktos.

Mokomųjų dalykų rezultatų, studijų pasiekimų kriterijų, Programos anotacijų formuluotėse pasitaiko nesuprantamų formuluočių, nemoksliškų terminų, gramatinių klaidų. Pavyzdžiui, „Apibūdinti augalų augimo ir vyksmo mechanizmus“, „Apibudinami mikroorganizmų infekcinės savybės ir analizuojami parazito ir šeimininko genetiniai santykiai“, „Apibūdinti evoliucinių lenktynių svarbą žmogaus sveikatai“, „grybiniai ištekliai“ ir t.t. Po universitetui duoto laikotarpio, skirto pataisyti studijų programą ir jos dalykų aprašus, buvo pakoreguota tik dalis juose netinkamai vartojamų terminų ir sąvokų.

Apibendrinant, bakalauro studijų programa „Mokomojo dalyko pedagogika“ yra orientuota į tokius studijų rezultatus, kurie pagal veiklai reikalingų žinių ir gebėjimų pobūdį, veiklos kriterijus ir charakteristikas iš dalies atitinka Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo VI lygio kvalifikacijas (įgyjamas studijuojant pirmojoje universitetinių studijų pakopoje ir Dublino aprašuose numatytas kvalifikacijas). Po universiteto atliktų studijų programos bei jos dalykų aprašų pataisymo pastebėta, kad į kai kuriuos iš jų buvo įtraukti nauji, aukštesniuosis mąstymo gebėjimus skatinantys kvalifikaciniai reikalavimai, tačiau studijos vis tik išliko daugiau orientuotos į veiklas, reikalaujančias žemesniųjų mąstymo gebėjimų (žinoti, apibūdinti, paaiškinti, suvokti). Kai kuriuose dalykų aprašuose atlikti tik kosmetiniai pataisymai dalyko rezultatų skiltyje pakeičiant žodžius, pvz., vietoje „paaiškinti“, „apibūdinti“ į „pagrįsti“, „taikyti žinias“. Tuo tarpu studijų pasiekimų vertinimo kriterijų skiltyje palikti tik reikalavimai „paaiškinti“, „apibūdinti“.

Lietuvos mokyklai, beje, ir darbo rinkai reikalingi mokytojai pasižymintys puikiais aukštesniaisiais mąstymo gebėjimais (pvz., gebėjimu pritaikyti žinias sprendžiant problemas, analitiniu, kritiniu, ypač kūrybiniu mąstymu). Tad Programoje pasigesta daugiau reikalavimų, susijusių su kūrybiniu mąstymu, pvz., „geba sukurti modelį/modeliuoti“, „geba spręsti problemas“ ir pan.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Pagrindine silpnybe laikytinas studijų orientavimas į žemesniųjų mąstymo gebėjimų plėtojimą. Taip pat, Programos tikslo, turinio, rezultatų ir jiems keliamų akademinį reikalavimų aiškumo ir dermės stoka. Valstybei, visuomenei ir kokybiškoms studijoms svarbių sąvokų, kvalifikacinių reikalavimų neįtraukimas į Programos dalykų aprašus.

Srities stiprybe laikytinas valstybės, visuomenės ir darbo rinkos poreikiais, Lietuvos ir Europos švietimo politikos kaitos tendencijomis pagrįstas ir aiškiai nusakytas Programos poreikis.

2.2. Programos sandara

Programą sudaro integruotos keturios kryptys – Gamtos, fizinių ir technologijų mokslų (STEAM) kryptis, Kalbų ugdymo kryptis, Socialinio ugdymo kryptis, Meninio ugdymo kryptis. Studentas studijoms pasirenka norimą kryptį. Daugelyje iš šių krypčių (ypač Gamtos, fizinių ir technologijų mokslų (STEAM) kryptyje) yra vidinis dalykų pasirinkimas. Toks krypčių ir vidinis pasirinkimas leidžia Programai prisitaikyti prie daugelio studentų poreikių.

Programos sandara atitinka formaliuosius universitetinių pirmosios pakopos studijų programoms keliamus reikalavimus (žr. *Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašas*, patvirtintas LR švietimo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501). Programa taip pat grindžiama *Pedagogų rengimo reglamentu* (2012 m.). Programą sudaro tokio pobūdžio programoms įprastas 240 kreditų skaičius, bet ketinamos vykdyti studijų programos aprašo 32-34 psl. yra pateikta prieštaringa informacija apie studijų krypties daliai skiriamą kreditų skaičių. „2 pav. Gamtos, fizinių mokslų ir technologijų pedagogika studijų sandara“ teikiama informacija skiriasi nuo „3 lentelė. Programos „Mokomojo dalyko pedagogika“ – Gamtos, fizinių ir technologijos mokslų (STEAM) pedagogikos sandara“ informacijos. Čia rašoma, kad yra du mokomojo dalyko moduliai, kuriems skiriami 106 ECTS kreditai, o vėliau (3 lentelėje) rašoma, kad jau tik du moduliai po 50 ECTS kreditų. Jeigu moduliams skiriama po 106 ECTS kreditus – tai bendra suma bus 352 ECTS kreditų – tai neatitinka bakalauro studijoms keliamų reikalavimų. Jeigu tai bus tik vienas 106 ECTS kreditų dalykas – tai irgi neatitinka tų pačių reikalavimų, nes viršytų 240 kreditų. Vis tik ekspertai mano, kad tai galėjo būti universiteto padaryta korektūros klaida, nes kitų krypčių paaiškinimuose tokių netikslumų nėra.

Artes liberales dalykams VDU skiriama nuo 15 iki 40 kreditų, priklausomai nuo pasirinktos krypties. Iš jų Gamtos, fizinių ir technologijų mokslų kryptyje 12 kreditų yra skirta užsienio kalbų ugdymui, Kalbų ugdymo krypties Lietuvių kalbos ir literatūros pedagogikoje – 24 kreditai, o Anglų kalbos pedagogikos ir kitos užsienio kalbos dalyje užsienio kalbų nenumatyta

bendruosiuose universitetiniuose dalykuose, Socialinio ugdymo kryptyje – 18 kreditų, Meninio ugdymo kryptyje – 24 kreditai yra skirti užsienio kalboms. Kreditų skaičius užsienio kalboms skiriasi ir, neaišku, kodėl skirtingai nuo krypties kalbų išmokimo lygio kreditų skaičius bus skirtingas (išskyrus Anglų kalbos pedagogika ir kita užsienio kalbos dalyje). Juk kiekvienos specialybės studentams bus svarbu gerai mokėti užsienio kalbas. Todėl kalbų mokymo koncepciją Programoje reikia tikslinti. Po universitetui duoto 10 dienų laikotarpio, skirto korekcijoms atlikti, buvo pasiūlyti dalykai, kurie bus mokomi anglų kalba, kad būtų galima kompensuoti įvairiose kryptyse trūkstamus kreditus užsienio kalbų mokymuisi. Šis pataisymas dalinai patikslino užsienio kalbų mokymo koncepciją.

Kiti bendriesiems universitetiniams dalykams skirti kreditai – skiriami A grupės dalykams nagrinėti. Pagal vizito metų gautą informaciją jie negali dubliuotis su mokomojo ar pedagoginio modulių dalykais. Pedagoginei daliai yra skirta 60 kreditų. Iš jų, teorinėms pedagoginėms studijoms yra skiriama 30 kreditų, pedagoginėms praktikoms – 30 kreditų (Pedagogo asistento praktika, Pedagoginė praktika globojant mentoriui, Savarankiška pedagoginė praktika). Ši dalis padeda atsirasti jungčiai tarp skirtingų Programos krypčių.

STEAM studijų kryptyje *STEAM* sąvoka vartojama sutrumpintai įvardinti atskirus dalykus (gamtos, fiziniai mokslai bei technologijos), nors, matyt, kadangi menai neįtraukiami į šią Programos kryptį, tai turėtų būti STEM. Tuo tarpu STEAM filosofija – sprendžiant realaus pasaulio problemas, holistiškai ir integruotai mokytis visų šių dalykų drauge (gamtos mokslų, informacinių technologijų, inžinerijos, menų bei matematikos). Vizito metu, gavus informaciją iš skirtingų šaltinių, nebuvo aišku, ar kryptis buvo sumanyta kaip STEAM ar STEM. Kokia ši kryptis bus pradėjus vykdyti Programą liko neaišku, nes ji daugiau atliepia STEM idėjai. Taip pat Programos tikslu yra parašyta, kad „<...> gamtamokslinio ugdymo, socialinio ugdymo, meninio ar kalbų ugdymo <...>“, toks tikslas neatspindi STEAM prigimties ir neįtraukia fizinių mokslų, kurie yra Programos sandaroje bei yra minimi daugelyje Programos aprašo vietų. Po universitetui skirtu laiku pateikti atsakymus ir korekcijas, universiteto rašte pažymima, kad jie mano, kad STEAM yra dar platesnė sąvoka, bet tai, vis dėlto, neatspindi STEAM krypties sandaroje. Pateiktas paaiškinimas apie Art dalį ekspertų irgi netenkina, nes tai būtų tik dvejuose moduluose, o šie moduliai nebūtinai būtų studentų pasirinkti (todėl tai neatspindėtų STEAM idėjos).

Dalykų aprašuose, skiltyje „būtinai pasirengimas dalyko studijoms“, yra dalykų, kurie išklaunami vėliau, negu yra reikalaujama kitų dalykų aprašuose. Pvz. *Ugdymo turinio kūrimas ir valdymas* (3 semestras) reikalaujama *Pedagogikos* (4 semestras), *Gyventojų ir gyvenviečių geografijos* kurse (2 semestras) yra reikalaujama *Visuomeninės geografijos* dalyko (tokio dalyko

pažodžiui net nėra studijų programoje), o *Visuomeninė geografija ir regionistika* dėstoma tik 3 semestru. Taip pat šioje skiltyje yra dalykų, kurie neegzistuoja pateiktoje studijų programoje. Pvz. *Ugdymo filosofija, Ugdymo sistemos* (Pedagogo asistento praktikos dalyko apraše), *Lietuvos gamtinė geografija* (Kraštovaizdžio geografijos ir aplinkosaugos dalyko apraše); Meteorologijos ir klimatologijos apraše reikalaujami *Bendrosios fizinės geografijos pagrindai*: biogeografija; aplinkosaugos problemos, mokslinių tyrimų metodų pagrindai. Taip pat atkreiptinas dėmesys į netinkamą fizikos dėstymą STEAM kryptyje. Fizikos dalyje *Astronomija* neturėtų būti pirmame semestru, kadangi jai reikia reikšmingo pasiruošimo iš kitų fizikos disciplinų (mechanikos, termodinamikos, elektromagnetizmo, optikos, branduolio fizikos). *Elektromagnetizmo ir optikos* studijų dalykas neturėtų būti dėstomas prieš *Termodinamikos* dalyką. Šioje pastraipoje paminėti netikslumai kartojasi daugelyje Programos dalykų aprašų. Todėl ekspertai mano, kad pateikiamoje Programoje trūksta nuoseklaus dalykų sudėliojimo.

Taip pat ekspertai pastebi, kad *Kvantinė fizika* negali būti dėstoma be tinkamo matematinio pasiruošimo. *Kvantinės fizikos* dalyko apraše yra nurodytas išankstinis dalykas *Matematika*. Tačiau šio dalyko aprašas buvo pateiktas tik po ekspertų vizito, po 10 d. laikotarpio, skirto korekcijoms. Šiame dalyke, kurio apimtis bus tik 6 kreditai, nebus dėstomos diferencialinių lygčių temos, tačiau gebėjimas spręsti šias lygtis yra esminis, nagrinėjant kvantinę mechaniką. Programos plane yra nurodyta (Aprašo 34 psl.), kad dalykas *Bendroji fizika* bus dėstomas visiems studentams pasirinkusiems STEAM kryptį. Tačiau šio dalyko turinys dubliuoja *Fizikos* specializaciją STEAM dalyje. Ekspertai rekomenduoja atsisakyti *Bendrosios fizikos* dalyko dėstymo Fizikos krypties studentams. Po 10 dienų termino, skirto Programos pataisymui, ekspertai gavo VDU raštą, kuriame tvirtinama, kad vietoje *Matematikos* dalyko bus dėstomas *Aukštoji matematika 1* dalykas, o vietoje *Bendrosios fizikos – Aukštoji matematika 2* dalykas, kuriame bus diferencialinių lygčių temos. Tačiau atnaujintas Programos aprašas, kurį pateikė VDU, išlaikė tokią pačią Programos struktūrą – jame neatsispaudė VDU rašte išdėstyti pakeitimai. Todėl nėra aišku, kokie realūs pakeitimai buvo ir ar buvo padaryti.

Dalykų aprašų dalyje „*Studijų programos, dalyko rezultaty, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijy, studijų ir vertinimo metoduų sąsajos*“ yra trūkumų. Pvz.: *Geografinės informacinės sistemos* dalykas yra numatomas dėstyti 2 semestru, o *Hidrologija ir vandenynų geografija* dėstoma 1-ame semestru, nors šiame Programos dalyke yra numatytas siekiamas trečiasis gebėjimas, kuris yra apibendrinimas kaip geografinių informacinių sistemų (GIS) taikymas bei naudojimas. Todėl, ekspertų nuomone, Programos dalykų ir (ar) modulių turinys bei metodai dalinai atitinka studijų rūšį ir pakopą bei leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus.

Ekspertai pastebi, kad skirtingai nuo studijų krypties skiriasi studijų krypties moduliui skiriami kreditai – nuo 90 ECTS kreditų iki 140. Menų srityje dar yra numatytos gretutinės studijos su 35 ECTS, o užsienio kalbos dalyje – antrosios užsienio kalbos pasirinkimas su 60 ECTS kreditų. Nagrinėjant krypties sandarą, pasirodo, kad galima pasirinkti kelis Mokomųjų dalykų modulius arba gretutines studijas. Tai ypač priimtina pritaikant programą studentų poreikiams. Vis tik ekspertams liko nesuprantamas pasirinkimas, kad Lietuvių kalbos ir literatūros pedagogikoje to nėra leidžiama daryti, o visi 140 ECTS yra skiriami tik vieno mokomojo dalyko studijoms. Po laiko, skirto universitetui korekcijoms atlikti, VDU pateiktame atsakyme yra minima, kad tai apima dvi dalis – kalbos ir literatūros studijas. Vis tik, ekspertų grupė mano, kad toks pasirinkimas nėra pakankamas, nes Lietuvių kalba gali būti derinama ir su istorija, užsienio kalbomis ar kitais mokslais. Ta pati problema dalinai egzistuoja ir Menų pedagogikos kryptyje, kur yra leidžiama pasirinkti 35 ECTS gretutines studijas. Ekspertų nuomone, taip prarandama galimybė (svarbus privalumas ir išskirtinumas) gauti kelių dalykų mokytojo kvalifikacinį laipsnį.

Baigiamasis darbas – priskiriamas prie Mokomojo dalyko modulio. Tik Gamtos, fizinių mokslų ir technologijų pedagogikos studijų programoje jis yra atskirtas. Taip padaryta dėl STEAM integracijos, tačiau, ekspertų nuomone, ir socialinio ugdymo krypties baigiamasis darbas turėtų būti atskirtas ir integruotas tarp istorijos ir geografijos.

Skirtingi dalykai turi skirtingą bendrą valandų skaičių. Pvz. Už 5 ECTS kreditus: *Istorinė geografija* 135 val., *Cheminė analizė I* 150 val., *Europos ir baltų proistorė* - 133 val., *Taikomoji elektronika I* 120 val., *Turizmo ir kelionių geografijos* dalyke - 107 val. Kyla klausimų, kodėl už tiek pat kreditų darbo intensyvumas skiriasi daugiau negu ketvirtadaliu. Vizito metu gauta informacija, kad kredito vertė yra 26,6 val., bet skirtingi šaltiniai suteikė skirtingą informaciją apie kredito vertę – tarp 25-30 valandų, 24 valandų, 26 valandų. Ekspertai siūlo esantį kreditų ir studentų darbo valandų apimtį santykiu suvienodinti. Po universitetui duoto laikotarpio korekcijoms atlikti, kreditų apimtis buvo standartizuota: 3 ECTS – 80 val., 4 ECTS – 106 val., 5 ECTS – 133 val., 6 ECTS – 160 val. Nors galima pastebėti, kad Programos apraše šiuo klausimu išliko netikslumų (pvz.: atnaujinto Aprašo 75 psl.). Tačiau ekspertų nuomone, esama Programos apimtis yra pakankama studijų rezultatams pasiekti.

Programos apraše matomas gana senos literatūros nurodymas. Pvz. *Gyventojų ir gyvenviečių geografijos* dalyko apraše (2 semestras) studentams rekomenduojamas šaltinis – Stanaitis A. (1981) „Pasaulio gyventojai“, o *Fizika II* dalyke Tamašauskas A., Vosylius J.(1989) „Fizika 2 dalis“. Taip pat abejotinas yra šaltinių tikslingumo nurodymas, ekspertų nuomone yra ir geresnių pavyzdžių bei šaltinių, kuriais būtų galima naudotis, Pvz. Black L. (2008) „Manual

for History Teachers in Bosnia and Herzegovina“ ir kt. Pastebėta, kad per 10 darbo dienų laiką pataisymams atlikti buvo koreguota literatūra, bet vis dar yra neveikiančių nuorodų, netikslingų ir neaiškių literatūros šaltinių.

Šiuolaikinė mokykla yra neatskiriama nuo informacinių komunikacinių technologijų (toliau – IKT) taikymo mokymo ir mokymosi procese. Todėl svarbu, kad studentai gautų pakankamą kiekį žinių bei įgytų kompetencijas, skirtas IKT taikymui mokykloje. Deja, bet skirtingose Programos kryptyse į tai buvo atsižvelgta skirtingai. Socialiniai partneriai ypač pabrėžė, kad pageidauja IKT taikymo ugdymo procese gebėjimo, todėl ekspertų grupė siūlo tai išryškinti dalykų aprašuose ar net pradėti vykdyti atskirais dalykais. Po universitetui skirto laiko korekcijoms daugiau dėmesio buvo skirta IKT taikymui, bet ekspertai mano, kad šios dalies Programoje vis dar trūksta. Todėl galima teigti, kad šios Programos turinys tik dalinai atitinka naujausius mokslo, meno ir technologijų pasiekimus.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Pagrindinė Programos sandaros silpnybė laikytina tai, kad neatsižvelgta į būtiną pasirengimą įvairių dalykų studijoms ir todėl Programos išdėstymas laike prieštarauja loginei sekai. Universitetas dalinai atsižvelgė į šią pastabą, nes dalykų aprašuose buvo pakeista būtino pasirengimo dalis, bet nuoseklumo vis tik neatsirado. Dalykų eiliškumas programoje nepasikeitė, nes, pavyzdžiui, *Astronomija* neturėtų būti pirmame semestre.

Silpnybė laikytina tai, kad užsienio kalbų išmokimas stipriai skiriasi, nes bendrųjų universitetinių dalykų kreditų skaičius, skirtas užsienio kalboms skiriasi. Po korekcijų – užsienio kalbų mokymosi koncepcija tapo aiškesnė, bet tai turi būti dar labiau paaiškinama bendrijoje krypčių struktūroje.

Lieka taisytini kai kurie dalykų aprašai, nes jie neatspindi šios Programos specifikos, o kai kurie neatitinka ir elementarių kokybės reikalavimų. Ekspertų nuomone, Lietuvių kalbos ir literatūros pedagogikos studijų kryptyje vis dar trūksta daugiau galimybių prisitaikyti prie studentų poreikių.

Programos sandaros stiprybė laikytina tai, kad ji atitinka formaliuosius teisės aktų reikalavimus, yra įvairiapusė, modulinė ir galinti prisitaikyti prie studentų poreikių (išskyrus ugdymo krypties Lietuvių kalbos ir literatūros pedagogikos studijas).

2.3. Personalas

Programą ketina realizuoti keturių krypčių dėstytojai: Gamtos, fizinių mokslų ir technologijų ugdymo krypties, Kalbų ugdymo krypties (Lietuvių kalba ir literatūra, anglų kalbos

pedagogika ir kita užsienio kalba), Socialinio ugdymo krypties (Istorijos ir geografijos pedagogika), Meninio ugdymo krypties.

Atkreiptinas dėmesys, kad Programos turinyje prie „Programos personalas“ nėra įrašytas punktas: 4.5 Meninio ugdymo krypties studijų dėstytojai. Universitetas per 10 d. laikotarpį atsižvelgė į šią pastabą ir šis punktas buvo įrašytas.

Bakalauro studijų programą „*Mokomojo dalyko pedagogika*“ planuoja vykdyti dėstytojai, turintys tiek pirmosios, tiek antrosios, tiek trečiosios pakopos studijų organizavimo patirties. Iš pateiktų dėstytojų mokslinės/meninės veiklos aprašymų darytina išvada, kad dėstytojai yra aktyvūs atliekant mokslinius tyrimus Lietuvoje ir užsienyje, stažuojasi ir dalyvauja mokslinėse ekspedicijose užsienyje, vykdo nacionalinius bei tarptautinius mokslinius projektus, dalyvauja respublikinėse bei tarptautinėse mokslinėse konferencijose Lietuvoje ir užsienyje, yra paskelbę monografijų, svarbių mokslo straipsnių žurnaluose, įtrauktuose į tarptautines duomenų bases, dauguma yra išleidę arba rengia mokymo priemones ar vadovėlius. Programos personalo vykdomi moksliniai tyrimai, meninė veikla yra tiesiogiai susiję su analizuojama programa. Dauguma Programos dėstytojų turi didelę didaktinio darbo patirtį. Prie kiekvieno dėstytojo gyvenimo aprašymo yra pateikti publikacijų sąrašai už paskutiniuosius septynerius metus.

Visų programos Mokomojo dalyko pedagogika numatomų dėstytojų sąrašai pateikiami 4 Priede, o dėstytojų CV yra 5 Priede. Ekspertų grupės nuomone, Programos apraše prie kiekvienos dėstytojų aprašo krypties turėtų būti įvardinta 4 Priedo lentelių numeracija. Atkreiptinas dėmesys, kad „*Programos personalas*“ priede pateikiami duomenys yra ne itin tikslūs. Neatitinka dėstytojų skaičius „*Programos personalas*“ priede prie studijų kryptių, taip pat 4 Priede ir 5 Priede. Po universitetui duoto laikotarpio korekcijoms atlikti „*Programos personalo*“ duomenų neatitikimai buvo patikslinti.

Programos apraše studijų kryptių personalo pristatymas yra nevieningas. Lakoniškas Meninio ugdymo krypties studijų dėstytojų pristatymas. Pagal jį nėra aiškumo, kokie dėstytojai dėstys, kokią veiklą jie vykdo, kokie yra jų pasiekimai. Tai atsispindi 5 Priede „Dėstytojų CV“, tačiau bendrame programos apraše „Meninio ugdymo krypties studijų dėstytojai“ yra tik trumpas jų pristatymas. Tuo tarpu, pavyzdžiui, Kalbų ugdymo studijų krypties (Lietuvių kalba ir literatūra) dėstytojų pristatyme yra išskiriamos dėstytojų personalijos, atkreipiamas dėmesys į jų mokslinės veiklos rezultatus. Manytina, kad Meninio ugdymo krypties dėstytojų bendras pristatymas turėtų būti papildytas. Universitetas atsižvelgė į ekspertų grupės pateiktą pastabą ir po 10 dienų laikotarpio Meninio ugdymo krypties bendras dėstytojų pristatymas buvo papildytas.

Atkreiptinas dėmesys, kad apie kai kuriuos dėstytojus daugiau sužinoti nėra galimybės, nes nėra pateikti jų gyvenimo aprašymai. Po programos aprašo koregavimo ir tikslinimo, trūkstamų dėstytojų CV buvo pridėti.

Buvo pastebėtas techninis neatidumas – 5 Priede “Dėstytojų CV” tekste naudojami skirtingi šriftai, dažnu atveju yra nepilnai užpildyta CV skiltis „Užsienio kalbų mokėjimo“ lygis. Universitetas atsižvelgė į pastabą ir standartizavo dėstytojų CV.

Pastebėtini ir neatitikimai tarp 4 Priedo „Dėstytojų sąrašai“ ir 5 „Priedo Dėstytojų CV“. Pavyzdžiui, 4 Priede Lentelė Nr.1 „Pedagoginių studijų dėstytojai“ – pateiktas 17 dėstytojų sąrašas, tuo tarpu 5 priede „Pedagogikos dėstytojų CV“ yra pateikti 26 dėstytojų CV. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pateikti ne visi dėstytojų CV, kurie yra išvardinti 4 Priede, lentelėje Nr.1. Šiose lentelėse nurodyti skirtingi dėstytojai, dalies dėstytojų esančių 4 Priede – nėra nurodyta 5 Priede. Manytina, kad turėtų būti paaiškinta, kodėl yra tokie neatitikimai. Universitetas atsižvelgė į neatitikimus ir atliko korekcijas po 10 dienų. Numatyta, kad dėstys 32 dėstytojai (ekspertai atkreipia dėmesį, kad po korekcijų atliktų per 10 d. 4 ir 5 Prieduose pateikta informacija buvo sutvarkyta ir dabar ji sutampa).

4 PRIEDAS. Dėstytojų sąrašai. 1 lentelė. Pedagoginių studijų dėstytojai		Pastebėjimai	PRIEDAS 5. Dėstytojų CV PEDAGOGIKOS		Pastebėjimai
1	Alvyra Galkienė		1	Agnė Juškevičienė	nėra 4 priede 1 lent.
2	Asta Lapėnienė	nėra pridėta CV	2	Ala Petrulytė	nėra 4 priede 1 lent.
3	Aurelija Stelmokienė		3	Aldona Vaičiulienė	nėra 4 priede 1 lent.
4	Benediktas Šetkus	nėra pridėta CV	4	Alvyra Galkienė	
5	Daiva Račelytė		5	Asta Meškauskienė	nėra 4 priede 1 lent.
6	Dalia Survutaitė		6	Audrius Ivanauskas	nėra 4 priede 1 lent.
7	Elena Trepulė		7	Augustinas Dainys	nėra 4 priede 1 lent.
8	Gerda Mazlaveckienė	nėra pridėta CV	8	Aurelija Stelmokienė	
9	Jūratė Česnavičienė		9	Aušra Kalinkevičienė	nėra 4 priede 1 lent.
10	Linas Jašinauskas	nėra pridėta CV	10	Daiva Račelytė	
11	Nijolė Toleikytė	nėra pridėta CV	11	Dalia Survutaitė	
12	Odeta Norkutė		12	Edita Budrytė	nėra 4 priede 1 lent.
13	Palmira Pečiuliauskienė		13	Elena Trepulė	
14	Regina Venckienė	nėra pridėta CV	14	Ilona Tandzegolskienė	nėra 4 priede 1 lent.
15	Stasė Ustilaitė	nėra pridėta CV	15	Julita Navaitienė	nėra 4 priede 1 lent.
16	Vaiva Rimienė	nėra pridėta CV	16	Jūratė Česnavičienė	
17	Vilija Saliene	nėra pridėta CV	17	Mantautas Ruzas	nėra 4 priede 1 lent.
			18	Mindaugas Norkevičius	nėra 4 priede 1 lent.
			19	Monika Skerytė- Kazlauskienė	nėra 4 priede 1 lent.
			20	Odeta Norkutė	
			21	Palmira Pečiuliauskienė	
			22	Ramūnė Motiejūnaitė	nėra 4 priede 1 lent.
			23	Ramutė Teresė	nėra 4 priede 1 lent.
			24	Rasa Paulauskienė	nėra 4 priede 1 lent.
			25	Vida Juškelienė	nėra 4 priede 1 lent.
			26	Violeta Rimkevičienė	nėra 4 priede 1 lent.

Gamtos, fizinių mokslų ir technologijų ugdymo krypties (STEAM) dėstytojai aprašyme nurodyta 1 lentelė, kurioje yra išvardinti Pedagoginių studijų dėstytojai. Gamtos, fizinių mokslų ir technologijų pedagogikos dėstytojų sąrašas yra 2 Lentelėje. Teigiama, kad šiai krypciai realizuoti pasitelkiami 87 dėstytojai, tačiau Apraše pateikiami duomenys yra netikslūs. 4 Priede, 2 lentelėje yra 75 dėstytojai, tuo tarpu 5 Priede „Dėstytojų CV STEAM, Gamtos, fizinių ir technologijų mokslų pedagogika“ yra pateikta 70 dėstytojų CV. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pateikti ne visi dėstytojų CV, kurie yra išvardinti 4 Priede, lentelėje Nr.2. Pateikus šias pastabas korekcijoms per 10 d., universitetas atsižvelgė į neatitikimus ir atliko reikiamus pakeitimus. Numatyta, kad dėstys 72 dėstytojai (4 ir 5 Prieduose pateikta informacija sutampa, išskyrus trūksta dėstytojo T. Petkaus CV (*Objektinis programavimas/Programų sistemų inžinerijos pagrindai*). Kalbų ugdymo krypties (Lietuvių kalba ir literatūra) dėstytojai, Kalbų ugdymo krypties (Anglų kalbos pedagogika ir kita užsienio kalba) dėstytojai dalyje atkreiptinas dėmesys, kad 5 Priede „Dėstytojų CV“ yra įvardinta „Lietuvių k. ir anglų k. pedagogika“. Manytina, kad turi būti patikslintas įvardinimas, nes pateikta CV ne tik lietuvių, anglų, bet ir prancūzų, rusų, vokiečių, italų, Skandinavijos šalių, Rytų Azijos šalių kultūros dėstytojų. Taip pat manytina, kad Kalbų ugdymo krypties dėstytojų CV turėtų būti išdėstyti pagal užsienio kalbų modulius. 4 Priede, 3 ir 4 lentelėje yra 76 dėstytojai, tuo tarpu 5 Priede yra pateikta 68 dėstytojų CV. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pateikti ne visi dėstytojų CV, kurie yra išvardinti 4 Priede, lentelėje Nr.3 ir Nr.4. Po laiko skirto tikslinimui ir Programos aprašo koregavimui universitetas „Kalbų ugdymo krypties“ dėstytojų CV sugrupavo pagal kalbas ir pridėjo trūkstamus dėstytojų CV. 4 ir 5 Prieduose pateikta informacija sutampa tik trūksta asistento M. Haiyan (*Kinų kalba ir kultūra IV, V, VI*) CV.

Meninio ugdymo krypties studijų dėstytojai – 4 Priede, 6 lentelėje yra 64 dėstytojai, tuo tarpu 5 Priede yra pateikta 77 dėstytojų CV. Universitetas per 10 d. atsižvelgė į neatitikimus ir atliko reikalingas korekcijas. 4 Priede yra įvardinti 63 dėstytojai, o 5 Priede yra 63 dėstytojų CV. Manytina, kad yra padaryta techninė klaida, nes 5 Priede nėra dėstytojo Roko Dovydeno CV (tuo tarpu pirminiame universiteto pateiktame 5 Priede, šio dėstytojo CV yra pateiktas). 5 Priede yra papildomai pateikta dėstytojos Sabinos Martinaitytės CV, nors jos nėra meninio ugdymo krypties programos dėstomų dalykų sąrašo 4 Priede.

Sprendžiant iš pateiktų dėstytojų CV, jų atliekama mokslinė/meninė veikla tiesiogiai yra susijusi su analizuojama programa. Apibendrinant personalo sudėtį galima teigti, kad numatytas aukštos kvalifikacijos dėstytojų kolektyvas, įtraukiantis tarptautinę patirtį ir pripažinimą turinčius dėstytojus, leidžia pasiekti numatytus programos tikslus bei uždavinius. Numatomų dėstytojų skaičius yra pakankamas numatomiems studijų rezultatams pasiekti.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Programos personalo stiprybe laikytina tai, kad numatyta pasitelkti kvalifikuotą dėstytojų komandą ir sudėtis atitinka teisės aktų reikalavimus, o daugumos moksliniai tyrimai, kūrybinė raiška ir meninė veikla tiesiogiai susiję su dėstomu dalyku ir analizuojama programa.

Studijų krypties pedagoginių studijų dalykus dėstys kvalifikuoti edukologijos ir bendrosios pedagogikos specialistai, tarptautiniu mastu pripažinti profesoriai, docentai ir lektoriai.

2.4. Materialieji ištekliai

VDU materialieji ištekliai – tiesiogiai orientuoti į studijų kokybės užtikrinimą siekiant sukurti kuo palankesnes studijų sąlygas studentams ir dėstytojams. Patalpų visų Programos kryptių įgyvendinimui pakanka, patalpos ir įranga yra kokybiškos. Sukurta palanki aplinka teorinėms ir praktinėms studijoms, kūrybiniams projektams, tyrimams realizuoti.

Programai vykdyti yra pakankami VDU bibliotekų resursai – įrengtos 545 darbo vietos, 16 individualaus ir grupinio darbo erdvių su 73 darbo vietomis jose, taip pat su diskusijų erdvėmis. Bibliotekose yra įrengtos 187 kompiuterizuotos darbo vietos. Pagirtina, jog priejimas prie tradicinių bibliotekos išteklių užtikrinamas pasitelkiant patogias darbo valandas, reaguojama į padidėjusį prieinamumo poreikį egzaminų laikymo laikotarpiu metu.

Teigiamai vertintina, jog universiteto aplinka yra pritaikyta neįgaliesiems: įrengti liftai, neįgaliųjų, turinčių judėjimo negalią, spec. vežimėlių keltuvai. Pagrindinėje skaitykloje įrengtos neįgaliesiems skirtos darbo vietos, taip pat darbo vietos, aprūpintos tinkamais baldais ir įranga, yra įrengtos visose 5 fakultetų bibliotekose.

Visuose universiteto pastatuose veikia belaidis interneto tinklas, yra įrengtos specialios erdvės, skirtos darbui grupėse, neformaliai bendravimui ir poilsiui.

Numatyta įranga studijoms (laboratorinė, kompiuterinė ir kt. reikmenys) tinkama ir jos pakanka numatomam programos studentų skaičiui: visų kryptių studijos vyksta patalpose, aprūpintose reikalinga studijoms technika, kompiuteriais su prieiga prie interneto, projektoriais, reikiama garso bei vaizdo aparatūra. Kita techninė įranga yra pristatoma, kai ji reikalinga konkretaus studijų dalyko organizavimui ir tinkamam studijų metodų pritaikymui, siekiant užtikrinti geriausius studijų pasiekimus. Savarankiškam darbui VDU yra įrengta 15 kompiuterių klasių (iš viso 217 kompiuterių). Susitikimo metu pastebėtas efektyvus virtualios mokymosi ir bendradarbiavimo aplinkos Moodle galimybių panaudojimas, tačiau programos apraše tai nebuvo akcentuojama.

Itin teigiamai vertintina programos visų kryptių studijoms reikalingos programinės, laboratorinės, praktiniams, kūrybiniais darbams, tyrimams realizuoti skirtos įrangos komplektacija ir kokybė, jos pakanka numatomam programos studentų skaičiui. Tai išsamiai aprašoma 5.4 programos aprašo skyriuje „Materialiųjų išteklių detalizavimas pagal programos kryptis“.

Programos apraše – nurodoma, jog studentai praktikos vietą galės pasirinkti iš daugiau nei 80 mokyklų, su kuriomis VDU pasirašęs bendradarbiavimo sutartis, sąrašo. Tačiau pateiktame sąrašo yra išvardintos 78 mokyklos, tad Apraše nurodytą skaičių reikėtų patikslinti. Teigiamai vertintina, jog praktikai pasirinktos mokyklos apima visus Lietuvos regionus, tačiau programos apraše nėra aiškiai nurodyta, kas ir kokia metodika remiantis atrenka mokyklas, tinkamas praktikos atlikimui, kaip įvertinama ar mokykla atitinka 5.3 punkte nurodytus kriterijus, ar studentas gali pasirinkti mokyklą, su kuria nėra pasirašyta bendradarbiavimo sutartis, nors susitikimo su ekspertais metu tokia galimybė buvo paminėta. Taip pat programos apraše nėra pagrįsta, kodėl praktikai atlikti siūlomų mokyklų sąrašo vyrauja gimnazijos tipo mokyklos (apie 70 proc.). Vizito metu buvo paminėta, jog bendradarbiavimo sutartys yra sudaromos mokyklų iniciatyva, tačiau rekomenduojama ieškoti galimybių į praktikai atlikti tinkamų mokyklų sąrašą įtraukti daugiau progimnazijų. Taip pat rekomenduojama plėsti praktikai tinkamų mokyklų tinklą Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių regionuose.

Programos apraše nurodoma, jog visose bazinėse praktikos mokyklose dirbantys mentoriai atitinka Švietimo ugdymo ir ugdymo kryptių aprašo (2015) reikalavimus praktikos vadovams: turi ne žemesnę kaip mokytojo metodinio kvalifikacinę kategoriją, ne mažesnę kaip 10 metų pedagoginės veiklos patirtį ir yra pasirengę dirbti mentorais, savo darbe taiko inovatyvias ugdymo technologijas, metodus ir priemones. Tačiau pasigendama paaiškinimo, kas ir kokia metodika remiantis atrenka mokytojus mentorius bei įvertina jų pasirengimą mentorystei, atkreiptinas dėmesys, kad susitikimo metu programos rengėjų pateikti paaiškinimai nebuvo vieningi.

Teigiamai vertintina tai, jog praktikos atlikimo metu yra tikslingai naudojamos interaktyvaus komunikavimo priemonės: visa reikalinga medžiaga ir informacija apie praktikos resursus, priemones, atlikimo reikalavimus yra talpinama virtualioje studijų erdvėje Moodle, taip pat yra organizuojamos vaizdo konsultacijos.

Metodiniai ištekliai (vadovėliai, knygos, periodika, duomenų bazės) yra tinkami, pakankami ir prieinami: efektyviam studijų ir mokslo procesui vykdyti universiteto bendruomenė bibliotekose turi prieigą iš viso prie daugiau kaip 1,153 mln. dokumentų – beveik 387,2 tūkst. tradicinių ir per 765,8 tūkst. elektroninių, universitete yra prenumeruojamos 52

duomenų bazės iš 27 užsienio ir Lietuvos tiekėjų. Ekspertai sveikina, kad studentai gali naudotis visų bibliotekų ištekliais, nepriklausomai nuo to, kuriame fakultete studijuoja. Jei universiteto biblioteka neturi reikalingų šaltinių, juos galima užsakyti iš kitų Lietuvos bibliotekų arba užsienio universitetų, su kuriais sudarytos sutartys, bibliotekų.

Teigiamai vertintina tai, jog sukurtas Studijų dalykų literatūros katalogas, kuriame aprašyta per 29 tūkst. informacijos išteklių, rekomenduotų 3 110 studijų dalykų. Naudodamiesi šiuo katalogu, studentai vienoje vietoje gali rasti informaciją apie tai, kokie informacijos ištekliai yra rekomenduojami jų dalykų studijoms, kiek minėtų išteklių yra įsigijusi biblioteka, kuriuose bibliotekos padaliniuose jie saugomi.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Pagrindine srities silpnybe išskiriamas praktikai skirtų mokyklų ir praktikai vadovaujančių mentorių atrankos modelis – apraše nenurodyta, kas ir kokia metodika remiantis atrenka mokyklas, mentorius bei įvertina jų pasirengimą mentorystei, todėl neaišku ar bus užtikrinti kokybiški studentų praktikos rezultatai.

Pagrindine srities stiprybe išskiriama visoms Programos kryptių studijoms reikalingos programinės, laboratorinės, praktiniams, kūrybiniais darbams, tyrimams realizuoti skirtos įrangos komplektacija ir kokybė.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimas į Programą numatomas vykdyti per LAMA BPO bendrojo priėmimo sistemą, vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais. VDU patvirtinti priėmimo reikalavimai atitinka teisės aktų keliamus reikalavimus ir yra pagrįsti. Universitetas laikosi švietimo ir mokslo ministro nustatytų minimalių reikalavimų, konkursinio balo sandaros ir mažiausio konkursinio balo. Taip pat, vykdant priėmimą į valstybės finansuojamas vietas bus vykdomas stojančiųjų motyvacijos vertinimas. Pagal Programos aprašą, motyvacijos vertinimas gali suteikti papildomus 1 arba 2 balus prie konkursinio balo. Tačiau programos apraše nėra nurodoma, ar bus vertinama stojančiųjų į valstybės nefinansuojamas vietas motyvacija bei kokią įtaką tai turės jų konkursiniam balui.

Vizito metu ekspertai išsiaiškino, kad specializacijas stojantieji pagal programos kryptis turės rinktis dar stojimo metu. Atkreiptinas dėmesys, kad priėmimo reikalavimai į skirtingas studijų kryptis skiriasi. Tokie stojimo reikalavimai sudaro keturių (gamtamokslinio, socialinio, meninio ir kalbų ugdymo) skirtingų studijų programų įvaizdį. Taip pat keturių skirtingų

programų įvaizdį sudaro ir dabartinis studijų programos viešinimas VDU internetiniame puslapyje¹.

Programos apraše nėra nurodytas minimalus studentų skaičius, kuris yra ketinamas priimti į kiekvieną programos studijų kryptį bei specializacijas tose kryptyse, siekiant išlaikyti rentabilumą. Tačiau ekspertai programos rengėjams rekomenduoja įvertinti ne tik minimalų, bet ir maksimalų galinčių studijuoti studentų skaičių. Vizito metu programos rengėjai taip ir nepateikė konkretaus plano studentų priėmimui. Buvo tvirtinama, kad orientuojamasi į 30 pedagogikos krypties grupei numatytų krepšelių, tačiau ketinama priimti minimalų reikalaujamą studentų skaičių (12 arba 15, priklausomai nuo Švietimo ir mokslo ministro sprendimo). Tačiau nei programos apraše, nei vizito metu nebuvo nurodyta, su koku minimaliu studentų skaičiumi programos vykdytojai ketina pradėti vykdyti studijų programą ir jos konkrečias specializacijas. Taip pat, nebuvo nurodyta, kokiomis konkrečiomis priemonėmis bus užtikrintos galimybės studijuoti visus įmanomus STEAM mokomųjų dalykų variantus, kurių yra 10, arba menų dalykus, kurių yra 4. Analogišką situaciją, susidariusią su Kalbinio ugdymo kryptimi, programos rengėjai ketina spręsti vykdydami šios Programos kalbų studijas su kitų studijų programų studentais. Ekspertai atkreipia dėmesį, kad vien tik kalbos išmokimas nesuteikia tinkamos kvalifikacijos dirbti kalbos mokytoju ir toks sprendimas nėra visiškai tinkamas, bet ekspertams atrodo priimtina, kad studentai tokiu būdu galės išmokti pačios kalbos, o pedagoginių kalbos dėstymo kompetencijų galės įgyti studijuodami pedagogikos bloko ir pagrindinės (anglų k.) krypties dalykus bei atlikdami praktiką. Tačiau, matydami dabartinį pedagogikos studijas besirenkančių studentų skaičių, ekspertai nėra užtikrinti šios studijų programos bei programos rengėjų gebėjimu vykdyti tokį didelį kiekį įvairių krypties ir specializacijų šioje Programoje. Ekspertai atkreipia dėmesį, kad toks įstojusių studentų lūkesčių nepateisinimas gali lemti dar prastesnį požiūrį į pedagogikos studijas ir pedagogo profesiją.

Ketinamoje vykdyti studijų programoje yra numatytos tinkamos studentų kontaktinio ir savarankiško darbo laiko proporcijos. Teigiamai vertintina, kad studentams ketinama suteikti galimybę rinktis Artes liberales studijų dalykus.

Ekspertai teigiamai vertina ketinamoje vykdyti studijų programoje numatytus įvairius studijų metodus. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad studijų programoje vyrauja skirtingos kontaktinio darbo formos, t.y. paskaitos, seminarai, pratybos, laboratoriniai darbai, praktikos. Ekspertai teigiamai vertina, kad bendruosius pedagogikos dalykus kartu studijuos įvairių sričių studentai. Tai sudarys jiems galimybę susipažinti su kitų specializacijų atstovais, kartu su jais išmokti dirbti ir praplėsti savo akiratį. Ši patirtis, be abejonės, bus naudinga būsimoje absolventų

---

¹ <http://www.vdu.lt/lt/visos-studijos-bakalauro-studijos/> (žiūrėta 2018-05-17)

profesinėje karjeroje dirbant su įvairius interesus ir poreikius turinčiais mokiniais. Tačiau ekspertai atkreipia dėmesį, kad dalykų aprašuose nurodytiems visiems Programos dalykų studijų rezultatams pasiekti paprastai yra numatyti tokie patys dėstymo metodai. Tokių pačių dėstymo metodų pasirinkimas visiems dalykams kelia klausimą, ar numatyti dėstymo metodai visais atvejais yra tinkami.

Programos apraše – nurodyta, kad dėstant bus naudojama virtuali mokymosi aplinka Moodle. Vizito metu ekspertai buvo supažindinti su Moodle naudojimo politika VDU ir jos galimybėmis. Ekspertai labai gerai vertina VDU numatytą Moodle naudojimą, tačiau pastebi, kad pagal VDU galiojančią tvarką visi dėstytojai privalomai turi kelti savo skaidres į virtualią mokymosi aplinką. Vis dėlto, ekspertų manymu, parengta mokomoji medžiaga yra dėstytojo intelektualinė nuosavybė, kuria jis neprivalo dalintis su studentais. Ekspertų manymu, dėstomosios medžiagos nesidalinimas su studentais gali būti taikomas ir kaip vienas iš studijų metodų, skatinantis studentus ieškoti ir analizuoti medžiagą bei informaciją savarankiškai. Todėl ekspertai rekomenduoja galiojančią Moodle politiką suderinti su šiomis nuostatomis.

Ekspertai atkreipia dėmesį, kad ne visi dalykų aprašai yra parengti naudojantis vienoda dalykų aprašų forma. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad dalykų aprašai yra ganėtinai sudėtingi tiek skaityti, tiek analizuoti, nes duomenys yra lygiagrečiai pateikti lietuvių ir anglų kalbomis, todėl ekspertai rekomenduoja atskirti dalykų aprašus lietuvių ir anglų kalba.

Atitinkamų studijų dalykų vertinimo tvarka yra pateikiama jų dalykų aprašuose. Ji taip pat studentams yra pristatoma ir pirmosios paskaitos metu. Todėl dalyje dalykų aprašų vertinimo metodai nėra susieti su dalykų studijų siekiniais ir dėstymo metodais. Po Programos rengėjams skirtą papildomą laikotarpį pataisyti aprašą, teigiama, kad studijų metodai yra siejami su vertinimo metodais (atnaujintas programos aprašas 75 psl.). Tačiau dalyje dalykų aprašų minėta problematika išlieka, be to, dalyje dalykų aprašų prie visų dalyko studijų siekinių yra nurodomi tokie patys vertinimo metodai. Ekspertai rekomenduoja atkreipti dėmesį į šią situaciją ir peržiūrėti dalykų aprašuose numatytus vertinimo metodus bei įsitikinti jų tinkamumu vertinti dalykų aprašuose nurodytus studijų siekinius.

Po pasiekimų vertinimo studentai yra priskiriami vienam iš pasiekimų lygmenų: puikiam (9-10), tipiniam (7-8) arba slenkstiniam (5-6). Pabrėžtina, kad studijų programoje dominuoja kaupiamasis vertinimas. Pagal programos aprašą egzaminas turi sudaryti ne mažiau nei 50% galutinio studijų dalyko vertinimo. Taip pat apie 15-35% skiriami koliokviumui ir 15-35% kitiems atsiskaitymams pagal dalyko aprašus. Vizito metu ekspertams buvo pristatyti, kad kalbų ir menų dalykams yra taikoma kitokia egzamino proporcija – 30%. Ekspertams kyla rimtos abejonės, ar tokia vertinimo sistema universiteto mastu suteikia pakankamai laisvės dėstytojams

nusimatyti tinkamus vertinimo metodus bei jų proporcijas galutiniame vertinime, atsižvelgiant į konkretaus studijų dalyko specifiką. Ekspertai teigiamai vertina, kad esant studijų dalyko kartojimo atvejams, studentams yra įskaitomi anksčiau laikyti tarpiniai atsiskaitymai ir jų rezultatai.

VDU turi dokumentus, kuriuose yra apibrėžiamos sąžiningo studijavimo, nediskriminavimo, apeliavimo priemonės. Pagal programos aprašą (74 psl.) dėstytoji užfiksavus nesąžiningumo atvejį yra nutraukiamas studento atsiskaitymas ir jam už atitinkamą atsiskaitymą yra parašomas 0. Tokiais atvejais fakulteto dekanu pavedimu yra atliekamas tyrimas dėl nesąžiningumo atvejų ir priimamas galutinis sprendimas. Taip pat programos apraše (76 psl.) nurodyta, kad esant akademinio nesąžiningumo atvejui, studento pasiekimų vertinimo metu, studentai turi kartoti studijų dalyką. Ekspertai atkreipia dėmesį, kad programos apraše nėra nurodytos apeliavimo priemonės. Tačiau atnaujintame programos apraše programos rengėjai pristato apeliavimo priemones, kurios ekspertų manymu yra tinkamos, o ir VDU vidiniuose dokumentuose šias priemones yra aiškiai apibrėžę. Be to, ekspertai sveikina, kad studentų atstovas yra įtraukimas į sprendžiančių komisijų sudėtį. Tačiau pagal VDU apeliacijų teikimo nuostatų 8.3 punktą studentų atstovas privalo nusišalinti nuo sprendimų priėmimo. Ekspertai rekomenduoja atsisakyti tokios nepagrįstos praktikos, siekiant palaikyti akademinės bendruomenės narių kolegialumo atmosferą.

Ketinama vykdyti studijų programa turi numatytas tinkamas socialinės ir akademinės paramos galimybes. VDU turi numatytas galimybes studentams nemokamai pasinaudoti akademinio, karjeros bei psichologinio konsultavimo paslaugomis.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Akivaizdi stiprybė yra geras virtualios mokymosi aplinkos panaudojimas ketinamoje vykdyti studijų programoje. **Taip pat stiprybė** – aiškiai apibrėžti studijų proceso elementai vidiniuose VDU dokumentuose.

Pagrindinė silpnybė yra neaiškus atskirų studijų programos kryptių ir specializacijų vykdymas bei rentabilumo ir studentų poreikių užtikrinimas.

Taip pat studijų dalykuose su siekiniais vis dar ne visada derantys studijų ir vertinimo metodai, kelia ekspertams rimtų abejonių dėl studijų programos ir atskirų jos dalykų galimybių pasiekti studijų rezultatus.

Dabartinė programos situacija verčia abejoti prasmingumu formaliai turėti vieną studijų programą, kadangi priėmimas studijų kryptims vyksta pagal atskirus stojimo reikalavimus. Taip pat didžioji dalis studijų dalykų (išskyrus pedagogikos dalykus) taip pat yra studijuojami atskirai.

Šiuo metu programa sudaro keturių skirtingų programų įspūdį, kurios yra formaliai vienoje studijų programoje. Rekomenduotume svarstyti galimybę atskirti studijų programas, taip palengvinant programos administravimą ir įvedant aiškumo bei konkretumo stojantiesiems į pedagogikos studijas.

2.6. Programos vadyba

Programoje pateikti studijų programos planavimo, organizavimo, priežiūros ir tobulinimo klausimus spręšiantys ir administruosiantys organai – Edukologijos institutas ir Studijų programos komitetas. Detalizuojamos atsakomybės sritys – Institutas bus atsakingas už Programos studijų erdvės organizavimą, techninį administravimą, informacijos sklaidą, dėstytojų darbo krūvio apskaitą, studentų registraciją, studijų dokumentavimą ir pan. Komitetas koordinuos studijų programos įgyvendinimą, atliks vidinį studijų programos kokybės vertinimą, atnaujinimą ir tobulinimą, rengs studijų programos tobulinimo priemonių planus ir dalyvaus jų įgyvendinime. Numatyta, kad „su Programa susijusių sprendimų priėmimo dalyvaus Edukologijos instituto direktorius, Socialinių mokslų fakulteto dekanas ir Taryba“.

Numatytas laikas ir asmenys, atsakingas už Programos vykdymo analizę, per mokslo metus išryškėjusių privalumų ir trūkumų identifikavimą. Programos apraše teigiama, kad „Komitetas rinks ir analizuos su programos kokybe susijusią informaciją vykdydamas studentų, dėstytojų, darbdavių ir absolventų apklausas bei pasitelkdamas kitus informacijos šaltinius“.

Programos apraše yra pateiktas ir pagrįstas studijų programos vykdymo analizės kasmetinis tikslas – „laiku reaguoti į iškilusias studijų organizavimo problemas, diegti inovacijas ir tobulinti studijų kokybę“. Pateikiami vertinimo kriterijai: „studijų programos atitikimas naujausioms mokslo tendencijoms ir darbo rinkos poreikiams, studijų programos paklausumas, materialųjų išteklių tinkamumas ir pakankamumas, studijų programos dėstytojų profesionalumas, studentų pažangumas, studentų ir dėstytojų mobilumas, kiti aktualūs kriterijai“. Studijų programos analizė ir Komiteto sprendimai bus protokoluojami ir saugomi studijas vykdančiame padalinyje.

Studijų programoje numatyti veiksmai studijų programos kokybei tobulinti. Už tobulinimo planų įgyvendinimą bus atsakingas Komitetas, kuris „savo posėdžiuose 2 kartus per metus aptars Programos vykdymo progresą“. Programos tobulinimo planai bus suderinti su katedros vedėju ir fakulteto dekanu, svarstomi ir patvirtinti fakulteto taryboje. Iš susitikimo su studijų programos rengimo grupe ir administracijos atstovais darytina išvada, kad Programos vadybos klausimai universitete yra sprendžiami sistemingai ir visi proceso dalyviai yra gerai informuojami apie galimybę tikslinti, koreguoti ir taisyti tiek Programos turinį, tiek formas.

Studijų programoje numatyta, kad „priimant sprendimus dėl Programos atnaujinimo, Komitetas bendradarbiaus su Studijų departamentu, Studijų kokybės skyriumi, Studijų prorektoriumi, Studentų departamentu, Tarptautinių ryšių tarnyba, Biblioteka ir kitais universiteto padaliniais, atsakingais už kokybišką studijų organizavimo priežiūrą ir administravimą“. Studijų programoje pateiktos išsamios Vidinio studijų kokybės užtikrinimo priemonės reglamentuojamos instituciniuose teisės aktuose.

Kiekvieno semestro pabaigoje studentai dalyvaus studijų dalykų dėstymo kokybės apklausoje. Studijų praktikos pabaigoje bus atliekama studijų praktikos kokybės apklausa. Pagal nustatytą planą (pvz., kartą per dvejus metus) bus vykdoma studentų anketinė arba focus grupės apklausa, siekiant identifikuoti studijų programos stiprybes bei tobulintas sritis ir laiku sureaguoti, atliekant korekcijas. Pavasario semestre bus vykdoma studijas baigiančių studentų apklausa, siekiant įvertinti studijų programos kokybę studentų požiūriu bei identifikuoti studentų karjeros planus. Studijų programoje numatoma, kad „praėjus vieneriems metams po studijų baigimo bus vykdoma absolventų karjeros stebėsenos ir jų gebėjimų atitikimo darbo rinkos poreikiams apklausa“, bei studijas nutraukusiųjų priežasčių identifikavimo apklausa. Minimos ir kitos Komiteto inicijuojamos grįžtamojo ryšio priemonės, kurių rezultatais remiantis bus projektuojami studijų programos kokybės tobulinimo planai ir vykdomas įgyvendinimas.

Studijų programoje numatoma, kad socialinių dalininkų atstovai taip pat dalyvaus programos vertinime. Iš susitikimo su socialinių partnerių atstovais darytina išvada, kad universitetas turi aiškią bendradarbiavimo su partneriais politiką, vyksta jų atstovų mokymai, bendri renginiai, susitikimai. Tačiau akivaizdu, kad plačiausiai naudojama vertinimo forma yra anketinė apklausa, nors Programos apraše minimos ir kitos vertinimo formos. Pateikiama detali Studijų programos komiteto sudėtis: 10 dėstytojų, 2 studentai ir 2 socialiniai partneriai. Studijų programos dėstytojai ir studentai, taip pat išoriniai socialiniai dalininkai siūlys Programos atnaujinimo veiksmus Komitetui. Numatyta, kad „dėstytojai šiuos siūlymus galės pateikti tiek katedrų, tiek Komiteto posėdžių metu, taip pat fakultetų tarybos posėdžiuose ir vykdomose apklausose“. Studentai savo pastebėjimus galės pareikšti jiems skirtų apklausų metu, teikti pasiūlymus per studentų atstovus Programos Komitete arba inicijuoti pakeitimus, bendraudami tiesiogiai su dėstytojais. Darbdavių atstovai, dalyvaujantys Komiteto veikloje, teiks rekomendacijas dėl studijų programos atitikimo darbo rinkos poreikiams, studentų įgyjamų praktinių gebėjimų tinkamumo ir pan. klausimų. Kitų darbdavių atstovų bei Programos absolventų pasiūlymai bus išsiaiškinti apklausų ir susitikimų su jais metu (organizuojant 1-2 susitikimus per metus), siekiant pasitelkti platesnį išorinių socialinių dalininkų dalyvavimą programos vykdyme ir jos atnaujinime.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Pagrindinės stiprybės yra numatytos aiškios Programos vertinimo bei tobulinimo gairės, aiškiai aprašytos visų, dalyvaujančių Programos vykdyme, atsakomybės už studijų programos vykdymą bei tobulinimą.

Numatyta vieta viešinti Programos tobulinimo rezultatus.

Puikūs ryšiai su socialiniais partneriais.

Pagrindinės silpnybė yra ta, kad reikėtų pasitelkti didesnę vertinimo formų bei būdų įvairovę (ne tik anketinių apklausų).

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijas, į kurias buvo būtina atsižvelgti per dešimt darbo dienų:

3.1. Ištaisyti dalykų aprašus, kad būtų išvengta nenaudotinių terminų, sąvokų, išgryninti ECTS kreditų apimtis pagal studentų darbo valandas, įvesti turinio nuoseklumą. Po universitetui duoto laiko korekcijoms **buvo ištaisyta tik dalis** nenaudotinių terminų, sąvokų, **tik dalinai įvestas** turinio nuoseklumas, nes kadangi buvo sutvarkyti ne visi dalykų aprašai, taip pat nebuvo koreguotas dalykų eiliškumas programos tinklėlyje, bet buvo atliktos tik būtinojo pasirengimo korekcijos. ECTS dalis **buvo sutvarkyta visiškai**. Ekspertai rekomenduoja **likusias korekcijas įgyvendinti iki Programos vykdymo pradžios**.

3.2. Įtraukti į dalykų aprašus daugiau kvalifikacinių reikalavimų, kurių pasiekimui būtų reikalingi aukštesnieji mąstymo gebėjimai (pvz.: žinių taikymas, kritinis, kūrybinis mąstymas). Po korekcijų, buvo pastebėta, kad **buvo įtraukti** nauji kvalifikaciniai reikalavimai, skatinantys aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, **tačiau jų buvo įtraukta nepakankamai**, kadangi Programa liko daugiau orientuota į žemesniųjų mąstymo gebėjimų plėtojimą. Ekspertai rekomenduoja **likusias korekcijas įgyvendinti iki Programos vykdymo pradžios**.

3.3. Išgryninti neaiškias kalbų mokymo koncepciją kryptyse (ypač kalbų kryptyje). Po universitetui korekcijoms duoto laiko kalbos koncepcija įvairiose kryptyse **buvo patikslinta**, bet Anglų kalbos pedagogika ir kita užsienio kalba dalyje **vis tik pasigesta** kitos užsienio kalbos mokymo koncepcijos išgryninimo.

3.4. Pridėti trūkstamus ir koreguoti esamus programos personalo, pasižyminčio aukšta moksline ir pedagogine kompetencija, mokslinės ir kūrybinės veiklos aprašymus (CV). Po korekcijoms skirto laiko – **buvo pakoreguoti ir pridėti** daugelis trūkstamų CV.

Pagrindinės rekomendacijos:

3.5 Programos tikslų įgyvendinimas turėtų būti aiškiai orientuotas į kokybišką šiuolaikinį pedagogų parengimą, kurie taptų pedagoginio ugdymo srities lyderiais, turėtų žinių ir gebėjimų mokymą grįsti mokomųjų dalykų integracija, o dėstytojai ir administracija turėtų aiškiai suformuluot ir tarpusavyje suderinti dalykų studijų tikslus, turinį, rezultatus ir vertinimo kriterijus.

3.6. Sutvarkyti dalykų aprašus atsižvelgiant į Programos specifiką bei paisant profesinių ir pedagoginių kokybės reikalavimų, nurodant tinkamus studijų metodus, adekvačius studentų pasiekimų vertinimo metodus, studentams prieinamą literatūrą (pvz.: veikiančias nuorodas).

Tai įgyvendinti iki Programos vykdymo pradžios.

3.7. Aktyviau įtraukti socialinius partnerius į visapusišką *Mokomojo dalyko pedagogikos* studijų programos organizavimo ir vykdymo procesą, užtikrinti, kad studijų programa būtų unikali ir ją baigusieji pasižymėtų išskirtinėmis savybėmis. Taip pat rekomenduojama atsižvelgti į socialinių partnerių pageidavimą ugdymo procese gebėti taikyti IKT, reikėtų tai išryškinti dalykų aprašuose ar net įvesti specifinius tam skirtus studijų dalykus. **Tai įgyvendinti iki Programos vykdymo pradžios.**

3.8. Tobulinti praktikai skirtų mokyklų ir praktikai vadovaujančių mentorių atrankos modelį, o Programos dalykų (modulių) vertinimui numatyti ir naudoti įvairesnes formas.

3.9. Rimtai įvertinti galimybę atskirti studijų programą į atskiras programas, taip palengvinant Programos administravimą ir įvedant aiškumo bei konkretumo stojantiesiems į pedagogikos studijas. Arba leisti studentams visiškai laisvai rinktis mokomuosius dalykus, neapribojant studentų galimybių keturiomis skirtingomis specializacijomis. Kadangi pagal dabartinę koncepciją egzistuojantis programos parengimas ir galimas valstybės finansuojamų krepšelių bei ketinamų priimti studentų skaičius nepateisina poreikio turėti vieną studijų programą tokiu formatu.

3.10. Įvykdyti vidinį programos auditą po vienerių metų nuo šios Programos vykdymo pradžios, kad būtų galima išryškinti Programoje kylančias problemas ir privalumus. **Atlikus tai – nedelsiant atlikti Programos korekciją.**

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Vytauto Didžiojo universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Mokomojo dalyko pedagogika* vertinama teigiamai

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2
2	Programos sandara	2
3	Personalas	4
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	2
6	Programos vadyba	2
	Iš viso:	15

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: Dr. Simonas Šabanovas

Grupės nariai: Dr. Sandra Balevičienė
Eglė Bukienė
Daina Urbanavičienė
Tatjana Kriliuvienė
Ignas Gaižiūnas